

Kültürel Özelliklere Saygı ve Birlikte Yaşama Kültürü

SB.5.1.2. a) Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini inceler. · SB.5.1.2. b) Farklı kültürel özelliklerin toplumsal uyum ve birlikteliğe katkısını yorumlar.

HATIRLAYALIM

- 23 Nisan'ı dünya çocuklarıyla paylaşan ilk ülke Türkiye'dir; ülkeler kültürlerini müzik, sanat, giyim, yemek ve kutlama başlıklarında tanır.
- Kıbrıs ile bağlarımız 1571 fethine dayanır; 15 Kasım 1983'te kurulan KKTC ile yemek, zeybek, el sanatları ve kahve ikramı gibi ortak öğelerimiz vardır.
- Farklı kültürlerden insanlar turizm, eğitim, iş için göç ve ortak uyum projeleri sayesinde bir araya gelir ve birbirini tanır.
- Misafirperverlik ve kültürel özelliklere saygı ön yargıları ortadan kaldırır; farklı kültürlerin uyum içinde bir arada yaşaması aşureye benzetilir.

1 EŞLEŞTİRME

İfadeleri kültürel etkileşim konusuyla ilgili uygun kavramlarla eşleştiriniz.

e 1. turizm	a) Türkiye'de ramazan ayında minareler arasına asılan ışıklı yazı
b 2. Tarabulus kuşağı	b) Hem KKTC'de hem Anadolu köylerinde kullanılan ortak giyim ögesi
a 3. mahya	c) Türkmenistan'da düğünlerde misafirlere ikram edilen geleneksel yemek
c 4. plov	d) Farklı malzemelerin birleşmesiyle çok kültürlü uyumu simgeleyen tatlı
d 5. aşure	e) Yeni yerler tanımak için yapılan ve kültürleri yakınlaştıran seyahat

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Doğru olan ifadelerin yanındaki D kutusunu, yanlış olanların yanındaki Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Kıbrıs ile tarihsel bağlarımız 1571'de adanın Osmanlı Devleti'nce fethiyle başlamıştır.	☒	☐
Türk misafirperverliğinde gelen misafirlerin diline, dinine ve rengine göre ayırım yapılır.	☐	☒
Başı hafifçe öne eğerek selamlaşma biçimi hem Türk hem de Japon kültüründe görülür.	☒	☐
İspanya'da oynayan Türk futbolcu, sporun ülkeler arasındaki ön yargıları artırdığını söylemiştir.	☐	☒
KKTC kültüründe Türk kahvesi misafirliklerde yanında su ve macunla birlikte ikram edilir.	☒	☐

3 KISA CEVAP

Görselde farklı milletlerin selamlaşma biçimleri ile Türk ve Japon kültürlerindeki ortak selamlaşma gösterilmiştir. Selamlaşma biçimlerinin değişmesi neyi gösterir ve nasıl yaklaşılmalıdır?

Türk ve Japon (Ortak) Başı hafifçe öne eğerek saygıyla selamlaşma	Filipinler Geleneği Büyüklerin elini alıp alına götürerek selamlama	Yunanistan ve Fransa Omza dokunma veya yanaktan öperek selamlama	Yeni Zelanda (Maori) Burun ve alınları birbirine bastırarak selamlaşma
---	---	--	--

Her milletin kendine özgü zenginliği olduğunu gösterir; ön yargısız ve saygıyla yaklaşılmalıdır.

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görselde 23 Nisan şenliklerine katılan çocukların tanıttığı kültürel öğeler K, L ve M kutularında gruplanmıştır. Bu kutuların temsil ettiği kültürel başlıklar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

K Grubu : ?
Ebru uygulaması
Lefkara nakışı
Halı dokumacılığı

L Grubu : ?
Balalayka ve ud
Kaval ve gadulka
Türkmen sazı

M Grubu : ?
Surva Festivali
Maslenitsa Bayramı
Halı Bayramı

A K: Giyim-kuşam — L: Yemek — M: Sanat

B K: Sanat — L: Müzik — M: Kutlama

C K: Müzik — L: Sanat — M: Gelenek ve görenek

D K: Kutlama — L: Müzik — M: Giyim-kuşam

5 BOŞLUK DOLDURMA

Boşlukları kutudaki uygun sözcüklerle doldurunuz.

kalaycılık horon ayrımcılık dayanışma dalış macun

- Bulgaristan'da bakır kapları kaplama sanatı olan **kalaycılık** tanıtılır.
- KKTC'de misafirlere sunulan Türk kahvesinin yanında su ve **macun** verilir.
- Hollandalı Jan Linskens tatilde Kuşadası'nda tüplü **dalış** öğrenmiştir.
- Rize'de tıp okuyan Ganalı öğrenci yöre halkıyla **horon** oynamıştır.
- Koreli aile kültürümüzde büyüklere saygı ve **dayanışma** değerini görmüştür.

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki panoda Türkiye ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasındaki tarihî ve kültürel bağlar özetlenmiştir. Panodaki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

Türkiye ve KKTC Ortak Kültür ve Tarih Panosu			
Tarih ve Bayrak: 1571 fethi, 1983 KKTC, ortak bayrak	Ortak Mutfak ve İkram: Humus, tarhana, hellim, macunlu kahve		
Halk Oyunu ve Giyim: Zeybek oyunu ve Tarabulus kuşağı	Ortak El Sanatları: Zembil, ahşap baskı, ebru ve kilim		

- A** İki toplumun mutfağında, el sanatlarında ve oyunlarında ortak öğeler vardır.
- B** KKTC bayrağındaki ay yıldız Türklüğü, şeritler Türkiye ve KKTC'yi simgeler.
- C** Kıbrıs Türkleri adaya göçünce Anadolu'dan getirdikleri mirası bırakmıştır.
- D** Rauf Denktaş ve vatanseverlerin mücadelesiyle 15 Kasım 1983'te KKTC kuruldu.

7 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki dört buluşma kartında farklı kültürlerin hangi durumlarda bir araya geldiğini ve bunun birlikte yaşamaya katkısını yazarak tabloyu tamamlayınız.

1. Kart - Kuşadası

Hollandalı Jan Linskens'in dalgıç ve tatil ziyareti

2. Kart - Rize

Ganali Yahya Abdula'nın tıp okuması ve horon

3. Kart - Almanya

1961-1973'te Türk işçilerin gidişi ve dönerin yayılması

4. Kart - Ankara

Kızılay iftarında Şakirye ve tavuk bağıet paylaşımı

Buluşma Kartı	Buluşma Durumu	Birlikte Yaşamaya Katkısı
1. Kart (Jan — Kuşadası)	Turizm (Tatil)	Kültürü tanıyıp dostluk kurma
2. Kart (Yahya — Rize)	Eğitim	Dil öğrenip halkla kaynaşma
3. Kart (Almanya göçü)	İş için göç	İki ülke uyumunu geliştirme
4. Kart (Dostluk sofrası)	Ortak proje	Yemek paylaşım uyumu pekiştirme

8 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki kültür tablosunda dört ülkenin giyim-kuşam ile gelenek veya kutlama öğeleri eşleştirilmiştir. Tablonun hangi satırındaki eşleştirme yanlıştır?

1. Satır	Bulgaristan	Kukeri kostümü	Marteniçka bilekliği
2. Satır	Türkmenistan	Telpek başlığı	Halı Bayramı
3. Satır	Rusya	Sarafan elbisesi	Maslenitsa Bayramı
4. Satır	KKTC	Kokoşnik başlığı	Surva Festivali

- A 1. Satır: Bulgaristan — Kukeri kostümü ve marteniçka geleneği
- B 2. Satır: Türkmenistan — Telpek başlığı ve Halı Bayramı
- C 3. Satır: Rusya — Sarafan elbisesi ve Maslenitsa Bayramı
- D 4. Satır: KKTC — Kokoşnik başlığı ve Surva Festivali

9 KISA CEVAP - DÜŞÜN

Görselde İspanya'da oynayan genç sporcumuz ile Mersin'e yerleşen Güney Koreli Jae ailesinin gözlemleri verilmiştir. Bu iki örnekte farklı kültürlerin kaynaşmasını sağlayan ortak etkenler nelerdir?

İspanya'daki Genç Futbolcumuz

Spor, farklı ülkelerden insanları kaynaştırır. Saygı, nezaket ve anlayışı geliştirir. Ön yargıları kırıp iki kültürü temsil ettirir.

Mersin'e Yerleşen Koreli Jae Ailesi

Doğal güzellikler ile ilgi ve sevgi etkili oldu. Büyüklere saygı ve dayanışma ortaktır. Farklılıklarla kabul edilmek uyumu sağladı.

Saygı, nezaket ve sevgi ön yargıları kaldırmış; büyüklere saygı ve dayanışma uyumu sağlamıştır.

10 ÇOKTAN SEÇMELİ - DÜŞÜN

MEB tarafından yurt dışına gönderilen Türk öğrenciler, gittikleri ülkelerin dilini ve kültürünü tanıırken kendi kültürümüzü de o toplumlara tanıtmaktadır. Bu uygulama aşağıdakilerden hangisine doğrudan hizmet eder?

- A Ülkeler arasındaki kültürel farklılıkların tamamen kaldırılmasına
- B Öğrencilerin kendi ana dillerini ve geleneklerini unutmalarına
- C Karşılıklı anlayışın gelişmesine ve ön yargıların azalmasına
- D Eğitim hareketliliğinin yalnız ekonomik kazançla sınırlandırılmasına

11 SIRALAMA

Görselde ailesiyle Avusturya'dan Ankara'ya taşınan Stefan'ın yaşadığı uyum süreci özetlenmiştir. Bu süreçteki gelişmeleri oluş sırasına göre 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

Avusturya → Ankara

Yeni ülkeye taşınma

Dil Güçlüğü

İletişimde zorlanma

Babasının Öğütü

Paylaşma ve saygı

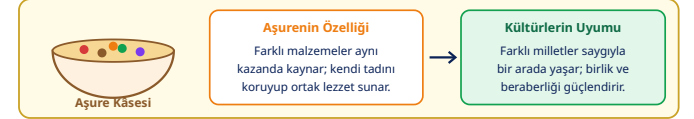
Uyum ve Kaynaşma

Türkçe ve kültür öğrenme

- 3 Babasının, kültürel zenginliklerin ön yargıları kaldırdığını anlatması
- 1 Stefan'ın ailesinin çalışma amacıyla Avusturya'dan Ankara'ya taşınması
- 2 Bilmediği bir dille karşılaşan Stefan'ın kendini anlatmakta zorlanması
- 4 Stefan'ın arkadaşlarıyla kaynaşarak Türkçe ve kültürümüzü öğrenmesi

12 ÇOKTAN SEÇMELİ - DÜŞÜN

Görselde Almanya'daki camilerde yapılan aşure ikramı ve çok kültürlü yaşamın aşureye benzetilmesi şemalaştırılmıştır. Bu benzetmeyle vurgulanan temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A Farklı kültürlerin özünü koruyarak saygı içinde uyum oluşturabileceği
- B Birlikte yaşayan toplumların geleneklerini bırakıp tek kültür olacağı
- C Kültürel etkileşimin yalnız aynı dili konuşanlarda gerçekleşebileceği
- D Yöresel yemeklerin başka ülkelerde tanıtılmasının özü bozacağı

13 ŞİFRELI KELİME

İpuçlarındaki kavramları yazınız. Numaralı harflerle birlikte yaşama kültürünün temel değerini bulunuz.

Rusya'da kadınların giydiği askılı ve uzun geleneksel elbise

S A R A F A N

Çok kültürlü uyumu simgeleyen geleneksel tatlımız

A Ş U R E

Ege illerimizde ve KKTC'de oynanan ortak halk oyunu

Z E Y B E K

Bulgaristan'da yay ile çalınan geleneksel müzik aleti

G A D U L K A

Türkmenistan'da adına bayram düzenlenen el dokuması yaygı

H A L I

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

SAYGI

14 AÇIK UÇLU - DÜŞÜN

Görselde ülkemize gelen misafirlere gösterilen misafirperverliğin toplumsal huzura etkisi şemalaştırılmıştır. Okuluza başka bir ülkeden yeni gelen bir arkadaşınızın uyumuna destek olmak için neler yapabilirsiniz?

Türk Misafirperverliği ve Uyum Süreci

Ayırım Gözetmeme

Dil, din ve ten rengine bakmadan saygı ve sevgi

Geçici Koruma ve Destek

Siğincılara imkân paylaşımı ve uyum projeleri

Toplumsal Sonuç

Ön yargılar kalkar, huzurlu birlikte yaşama oluşur

Onunla saygıyla iletişim kurup oyunlara davet ederim; Türkçeyi ve kültürümüzü tanımasına yardım ederim.